

İlaç Pazarı Üzerine Bir Fantezi

Ecz. Mustafa GEMİCİ

I. BÖLÜM

- İyi günler Eczacı Bey... (der ve ilaç mümessili eczaneden içeri girer)
- firmasından Selim.
- Buyrun oturun, ne içersiniz?
- Zahmet olmaz ise bir çay alırım.
- Oğlum arkadaşına bir çay söyle, bana da...
- Eczacı Bey, sizin bu civara yeni bir doktor gelmiş doğru mu?
- Evet, doğru.
- Acaba ismini biliyormusunuz?
- Dr. Reşit ÇALIŞKAN,
- Acaba reçetesinde bizim ilaçlara yer veriyormu?
- Hayır, genellikle firmasının ilaçlarına yer veriyor.
- Peki, Eczacı Bey bizim divers kalemimiz olan ilacımızda şu anda bir kampanya başlatmış bulunuyoruz. Elden çok rahat verebileceğiniz bu ilacımızdan almak istermisiniz?
- Şartlarınız...
- 4 ay vade, % 10 mal fazlası, 30 tane naylon torba, 1 kg. ambalaj kağıdı, imalatçı fiyattan sonra % 7 iskonto, dolayısıyla 1 kutu ilacımızdan elde edeceğimiz kâr (.....) lira olacaktır.
- Aslında iyi de vadesi az firması aynı şartlar altında 6 ay vade yapıyor.
- Peki, Eczacı Bey bende size 5 ay vade yaparım. Yalnız en az 500 tane almanız gerekir.
- Olmaz. Zira 500 adeti 5 ayda tüketmem mümkün değil. Doktorun reçetesinde de yazılması lazım.
- Elden satmakla 500 adeti 5 ayda bitirmek mümkün değil.
- Peki, Eczacı Bey. Ben doktorla konuşur, bu ilacımızın reçeteye girmesini temin edersem, bana bu siparişi verirmissiniz?
- Tabii ne demek?.

- Buyrun Eczacı bey, bu firmamızın size armağanı. (Sarı is-
pirtolu bir kalem). Aslında eczanelere vermiyoruz. Doktorla-
ra dağıtmamız gerekir.
Lütfen diğer Eczacı arkadaşlara söylemeyiniz. Hoşça Kalın...
Tekrar ziyaretinize geleceğim... (der ve eczaneden çıkar)

BÖLÜM II

- İyi günler. Dr. Reşit bey mi efendim? (der ve doktorun mua-
yenehanesine girer)
- firmasından Selim.
- Buyurun oturun ne içersiniz?
- Vallahi pek vaktinizi almak istemiyorum. Vaktiniz müsaitse
ilaçlarımızla ilgili bilgilere kısaca değinmek istiyorum. Bizim
İlacımız muadillerinden daha uzun etkili, mideye dokunmaz,
kabızlık yapmaz, alındığı gibi dışarı çıkar, kontrendikasyonu
yoktur, endikasyonu çoktur. Lafı fazla uzatıp vaktinizi almak
istemiyorum. Reçetede ilacımızı tercih edeceğinizi umuyorum.
- Güzel de ben genellikle firmasının ilacını yazı-
yorum.
- Ama doktor bey aynı müessir madde, aynı mg, aynı ambalaj,
aynı adet.
- Eh! Demekki bazı sebepleri var. Ama sizin ilacınızı da yaz-
mamam için bir sebep yok.
- Pek anlayamadım Doktor bey.
Ne demek istediniz?
- Kardeşim ilaç reprezantörü olmuştunuz. Müsade edinde her-
şeyi açıklamak mecburiyetinde değiliz. Siz anlayacaksınız.
Şöyle, ben günde 20 ila 30 arası reçete yazarım. Sizin bu
kalemimizi her reçeteye yazmamda bir mahsur yok. Düşünün
sizin bu ilacınızın tek ampulu 2100. TL, her reçeteye 10 Am-
pul yazsam, bir tek reçete 21.000.— TL, günde en az 20 re-
çete de 400.000.— TL. civarında ayda 12 milyon lira eder.
Bunun yanında ilacın mideyi tahriş etmesini de engellemek
için bir antiasit ilacınızı da ikişer, üçer kutu yazmamda işin
cabası,
- Dr. bey, eğer siz bu rakamları realize ederseniz firmamızda
sizin bu jestinizi karşılıksız bırakmayacağına söz veririm.
- Oldu, anlaştık o zaman.

- Kızım sırada olan hastayı içeri al.
Sirasını beklemekten dolayı, mevcut sancısına beklemenin ruhi depresyonu da eklenmiş. Sığırını, arsasını satmış, pantolonunda ve fanilasında bir sürü yaması bulunan, hiçbir sosyal güvencesi bulunmayan zavallı ihtiyar Sayın Dr. Reşit'in muayenehanesinden içeri boynu ve beli bükük girer.
- Otur bey amca.
Ellemeler, sıkmalar; sancı buradamı? şuradamı? sorular.
- Bak bey amca «ben bulanık suda balık avlamam» senin rontgen ve labaratuvar tetkiklerini yaptırmamız lazım. Hastalığın teşhisini ancak o zaman söyleyebilirim. Akciğer, mide ve safra kesesi filmlerini, bir de tam idrar ve ufak tefek bazı kan tahlillerini yaptırman lazım. Burada kalacağınız bir yer var mı? Zira bu akşam bir ilacımız var, yarın sabah da aç karnına filminizi çektirir ve tahlillerinizi yaptırırınız.
Bulunduğu köyde kalacak yeri bulunmayan bu yoksul ihtiyarın, bu büyük kentte otelden başka kalacak yeri, lokantadan başka yiyecek yerinin olması olasılığı da çok zayıftır. Zaten bu onun için de pek önemli değildir.
İçinden diyordu ki :
- Doktor Bey aç karnına, film çektirmeniz gerekiyor diyorsunuz. Biz ne zaman tok karnına olduk ki; bizim için hangi saatte film çekilirse çekilsin farketmez. Gayet net çıkar. (Bunu aslında doktorun yüzüne karşı söylemek istemişti de ne de olsa doktordur, ayıp olur diye içinden söylemeyi tercih etmişti.)
Onun aslında sorunu açlık, yoksulluk veya parkta geceleme-si değildi. Asıl sorunu sağlığına kavuşup, yanrısını satmış olduğu tarlasını bir an evvel çapalaması; torunlarının, gelininin ve ihtiyar karısının hasbel kadar rızkını temin etmekte.

III. BÖLÜM

- Kızım dün filime gönderdiğimiz köylü Mehmet Dayıyı içeri al.
- Evet. Mehmet Dayı senin hastalığın anlaşıldı. Safra kesesi iltihabı.
Bunun içinde hazımsızlık oluyor. Sancılar da bundan. Şimdi sana bazı ilaçlar veriyorum. Yalnız bu ilaçları şu aşağıdaki eczaneden al gel; Bir yanlışlık olmasın.

Köylü Mehmet Dayı bu işi anlayamamıştır.

«Sana bazı ilaçlar veriyorum, aşağıdaki eczaneden al gel» denmiştir.

Veren kim? Doktor mu? Eczane mi?

Tek bildiği, alanın kendisi olduğudur.

Aşağıdaki eczaneye varır reçetesini uzatır.

— Beni buraya doktor bey gönderdi. «ilaçların aynısı olsun dedi.» der

— Otur bey amca hazırlıyayım. Reçetenizde 10 tane iğneniz var. Sabah akşam birer tane kalçaya yaptıracaksınız. Borcunuz 23.455 TL.

Hayırlı şifalar...

Geçmiş olsun Mehmed Dayı..!

İlaç etkileşimleri, antagonistleri, stabilitesi, hazırlanması, yazılması, takdimi, genel sağlık hizmetleri, Dünya Sağlık Teşkilatı, doktorun sağlık hizmetlerindeki görevi, eczacının pozisyonu, aktivitesi, ebe ve hemşirenin fonksiyonel çalışması, müstahdemin görevi, ancak;

Şu yasayla...

Hayır bu yasayla...

Ne getirilirse...

Şu

Peki bu getirilse...

Olmadı eksik

Peki nasıl...? Anlayamadım...

Böyle

Yani şöyle böyle...

TEKRAR GEÇMİŞ OLSUN MEHMET DAYI!